

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Quicksan Natuur Boerenbuurt e.o. te Leersum

Oriënterend onderzoek natuur in het kader van de Omgevingswet

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2024-1078
Datum:	3 september 2024
Samensteller:	ir. [REDACTED]
Collegiale toets:	[REDACTED] Ad.
Opdrachtgever:	Ik Woon Betaalbaar
Contactpersoon:	[REDACTED]

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Planlocatie	6
1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep	8
2 Methode	9
2.1 Uitvoering onderzoek	9
2.2 Houdbaarheid en toepassing	9
3 Beoordeling	10
3.1 Soortenbescherming	10
3.2 Specifieke zorgplicht Soorten	17
3.3 Gebiedsbescherming	18
3.4 Houtopstanden	19
4 Conclusie en vervolg	20
4.1 Conclusie	20
4.2 Effecten	20
4.3 Vervolgstappen en maatregelen	20

Samenvatting

Aan de Boerenbuurt e.o. te Leersum is een weideperceel met verschillende bomen en een restant van een boomgaard gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de negen woningen te realiseren op de planlocatie. De beoogde ruimtelijke ingreep is getoetst aan het onderdeel Natuur onder de Omgevingswet. Er wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies en effecten zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd.

Soortgroep	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstep (H4.3)
Planten		N.v.t.	
Grondgebonden zoogdieren			
Bunzing	HR	Verblijfplaatsen (bunzing en wezel) en essentieel leefgebied	Marteronderzoek
Wezel			
Steenmarter			
Vleermuizen		N.v.t.	
Amfibieën		N.v.t.	
Reptielen		N.v.t.	
Vissen		N.v.t.	
Insecten en andere ongewervelden		N.v.t.	
Vogels (cat. 1 t/m 4)		N.v.t.	
Vogels (Algemeen en cat. 5)		N.v.t.	

Gebiedsbescherming	Afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstep (H4.3)
Natura 2000	900 m	Stikstof	Stikstofonderzoek
Natuurnetwerk Nederland	170 m	Geen	
Groene contour	2,2 km	Geen	
Weidevogelkerngebied	19 km	Geen	

Houtopstanden	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstep (H4.3)
Eenheid van >1000 m ²	Afwezig	n.v.t.	
Bomenrij van >20 bomen	Afwezig	n.v.t.	

Zorgplicht	Effecten	Vervolgstep (H4.4)
Algemene zorgplicht	Ja	Algemene maatregelen
Specifieke zorgplicht soorten	Nee	
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	Ja	Stikstofonderzoek
Specifieke zorgplicht houtopstanden	Nee	

1 Inleiding

Aan de Boerenbuurt e.o. is een weideperceel met restant van een boomgaard gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens woningen te realiseren op de planlocatie. Het vigerende plan voorziet niet in de beoogde ruimtelijke ingreep en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Ik Woon Betaalbaar heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Voldoet de wijziging van het omgevingsplan aan de eis dat voldaan moet worden aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Omgevingswet art. 4.2)?
- Welke beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van beschermde houtopstanden?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen aan de Boerenbuurt e.o. te Leersum.

1.1 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Boerenbuurt e.o. te Leersum (figuur 1.2). De planlocatie betreft een weideperceel omringd door lanen van knotwilgen en verschillende andere bomen. Op het perceel is een klein restant van een boomgaard aanwezig met 5 fruitbomen van verschillende soorten. Verder bestaat het perceel uit regelmatig gemaaid grasland. Aan de noordoostzijde is de bestaande inrit gelegen, aan weerszijden van de inrit zijn op het perceel stapels boomstammen opgeslagen. Rondom het perceel is een laan van knotwilgen naast smalle afwateringssloten aanwezig. Deze wilgenlanen zijn doorweven met andere boomsoorten en hebben een rijke ondergroei die voornamelijk uit braamstruweel bestaat. In figuur 1.3 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Boerenbuurt e.o. te Leersum.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door de dorpsrand van Leersum en wordt omringd door kleinschalige weidepercelen met lanen van knotwilgen en afwateringssloten. Direct ten noordoosten en zuiden van de planlocatie zijn boerenerven gelegen. Aan de noord- en westzijde ligt het dorp Leersum met voornamelijk grondgebonden woonhuizen. Op een afstand van circa 350m ten noordoosten van de planlocatie ligt de N225 en circa 2,2 km ten zuiden van de planlocatie ligt de Nederrijn.

Figuur 1.3 Een impressie van de verschillende groenstructuren op het perceel. Met de omringende bomenlaan met hoog opgaand braamstruweel (A), de inrit met opslag van stamhout (B), laan met knotwilgen en ondergroei (C) en afwateringssloot aan de noordzijde (D)

Figuur 1.4 Fotografische indruk van de omgeving van de planlocatie.

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van 9 woningen en bijbehorende landschappelijke inpassing. In het landschappelijk inpassingsplan blijven de lanen met knotwilgen behouden of worden versterkt. Daarbij worden de andere bomen in de bomenlanen en de bomen op het perceel zelf allemaal gekapt. Hier komen andere bomen voor terug. Ook worden er hagen, stukjes kruidenrijk grasland, takkenrillen, een moestuin met boomgaard en een wadi met natte natuur en elzenbosjes gerealiseerd op de planlocatie. Het vigerende plan voorziet niet in deze beoogde ruimtelijke ingreep, waardoor een planwijziging benodigd is. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- dempen van delen van sloten: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 1.5 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: [redacted] Tuin & Landschap).

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent de relevante vakgebieden met betrekking tot de Omgevingswet onderdeel natuur. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening. Zie voor het juridisch kader bijlage 2 van dit rapport.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 20 augustus 2024 en is uitgevoerd door ir. [REDACTED]. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: droog, 7/8 bewolkt, 21° Celsius en windkracht 1-2 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna, bovenop het bekende algemene verspreidingsbeeld van beschermde soorten. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF wordt geraadpleegd voorafgaand aan het uitvoeren van het veldbezoek en gedurende het rapporteren. Tijdens de zoekopdracht in de NDFF wordt hierbij een zoekgebied met straal van circa 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. De meest recente datum van raadpleging in de NDFF is d.d. 30 augustus 2024.

In het kader van de Omgevingswet is door BIJ12 de Beschermde Soorten Indicator (BeSI) ontwikkeld. De indicator geeft per locatie de te verwachten soorten en effecten op verblijfplaatsen en leefgebied. Tot dusver blijken de resultaten van de BeSI ontoereikend, er wordt geen volledig beeld van de te verwachten soorten en effecten verkregen. Blom Ecologie volgt de ontwikkeling van de BeSI nauwgezet en zal de indicator toepassen indien de BeSI toereikend is. Momenteel biedt de NDFF het meest complete inzicht in de verspreiding van soorten. Ten behoeve van voorliggende quickscan is de BeSI niet geraadpleegd.

2.2 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Een quickscan Natuur heeft een houdbaarheid van 3 jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen.

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde planten: dreps, glad biggenkruid, katuizer anjer, korensla en wolfskers (NDDFF 2019-2024).

De planlocatie is een weideperceel met een klein restant van een boomgaard en word omringd door laanvormige bosschages met knotwilgen en andere boomsoorten. Het perceel zelf is voornamelijk begroeid met grassen (Engels raaigras, gestreepte witbol) en wordt regelmatig gemaaid. Op het perceel groeien verspreid inheemse planten zoals haagwinde, hondsdrif, ridderzuring, smalle weegbree, paardenbloem en veldzuring. De resterende fruitbomen betreffen 6 halfstam bomen van verschillende soorten (appel, kers en peer) met daaronder zaailingen van alle drie de soorten. Midden op het perceel staat een witte paardenkastanje. De bosschages rondom bestaan voornamelijk uit schietwilg, met aan de zuid- en oostzijde ook gewone esdoorn, Noorse esdoorn, veldesdoorn en zomereik. De bosschage heeft een ondergroei van braam spec., Canadese kornoelje, grote brandnetel, haagliguster, hazelaar, kardinaalsmuts en vogelkers. In de afvoersloten rondom staan gele lis, moerasrolklaver en wilgenroosje.

Dreps, glad biggenkruid en korensla groeien op zonnige, droge, kalkarme en stikstofarme gronden met een lage tot matige voedselrijkdom zoals wintergraanakkers. Waarnemingen van dreps, glad biggenkruid en korensla zijn afkomstig van respectievelijk 2 km ten noorden van de planlocatie (dreps en glad biggenkruid) en 750 m ten noordoosten van de planlocatie (korensla) (NDDFF 2019-2024). De planlocatie is als weideperceel begroeid met stikstof-minnende planten (braam, grote brandnetel, raaigras) en is relatief nat met watervoerende afvoersloten rondom. Gezien het bovenstaande bevat deze geen geschikte groeiplaatsen voor dreps, glad biggenkruid en korensla. Derhalve zijn negatieve effecten op dreps, glad biggenkruid en korensla uitgesloten.

De katuizer anjer heeft een grotendeels vergelijkbare groeiplaats met dreps, glad biggenkruid en korensla (droog, zonnig, stikstofarm), maar heeft een voorkeur voor kalkrijke biotopen zoals kalkgraslanden, bermen en (slaper-)dijken. De dichtstbijzijnde waarneming van de katuizer anjer is gedaan op circa 1,9 km ten westen van de planlocatie (NDDFF 2019-2024). De planlocatie is een relatief nat en voedselrijk weideperceel zonder droge, stikstofarme groeiplaatsen die geschikt zijn voor de katuizer anjer. Derhalve zijn negatieve effecten op de katuizer anjer uitgesloten.

Wolfskers groeit op kalkrijke en voedselrijke gronden in halfschaduw zoals kap- en brandvlakten in bossen en bosranden. De dichtstbijzijnde waarnemingen van wolfskers zijn afkomstig uit de bossen ten noorden van Leersum, op een afstand van circa 1,8 km ten noordoosten van de planlocatie (NDDFF 2019-2024). Op de planlocatie zijn enkel de bosschages mogelijk geschikt als groeiplaats voor wolfskers. Door de smalle strook bosschage en dichte begroeiing van braam en grote brandnetel is deze echter niet geschikt voor wolfskers. Gezien het bovenstaande zijn negatieve effecten op wolfskers uitgesloten.

In de beoogde ruimtelijke ingreep worden alle bomen behalve de knotwilgen gekapt, wat in totaal circa 30 bomen betreft. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek. Hiermee kan worden

uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, boommarter, bosmuis, bruine rat, das, dwergmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, wezel (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boommarter, das, rode eekhoorn en steenmarter. De bunzing, haas, hermelijn, konijn en wezel zijn vanaf 1 september 2024 niet meer vrijgesteld in de provincie utrecht. Derhalve wordt een beoordeling ten aanzien van deze soorten meegenomen.

De bever komt voor langs allerlei typen watergangen met een natuurlijke oeverbegroeiing bestaande uit kruidenrijke en/of houtige vegetatie. Daarbij maakt de bever zelf verblijfplaatsen in de vorm van burchten of hollen. De dichtstbijzijnde waarnemingen van de bever zijn afkomstig van de Amerongse bovenpolder langs de Nederrijn, op een afstand van circa 1,6 km ten zuidoosten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De planlocatie is omringd door afvoerwatergangen die niet jaarrond watervoerend zijn. Op de oevers van deze watergangen is met name dicht braamstruweel aanwezig. Er zijn geen verblijfplaatsen of sporen (knaagsporen, glijbanen, uitwerpselen) op en rondom de planlocatie aangetroffen. De omgeving van de planlocatie bestaat met name uit weidepercelen, boomgaarden en het dorp Leersum en bevat weinig watergangen, waarvan de meeste enkel afvoerwatergangen betreffen. Tussen bekende waarnemingen en de planlocatie zijn geen verbindingen via voor de bever geschikte watergangen, bovendien zijn er verschillende obstakels zoals dijken en wegen aanwezig. Derhalve is de aanwezigheid van de bever op de planlocatie zeer onwaarschijnlijk. Gezien het bovenstaande zijn negatieve effecten op de bever uitgesloten.

De boommarter en rode eekhoorn komen voor in allerlei typen en leeftijden en typen bossen, waarbij de aanwezigheid van oude loofbomen geprefereerd wordt. Verblijfplaatsen bevinden zich in boomholten, nesten van roofvogels en zelfgemaakte boomnesten van de rode eekhoorn. De dichtstbijzijnde waarnemingen van de boommarter en rode eekhoorn zijn gedaan op respectievelijk 500 m ten oosten van de planlocatie en 750 m ten zuidoosten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). Bovengenoemde dichtstbijzijnde waarnemingen zijn afkomstig van een bosstrook tussen Leersum en Amerongen (figuur 3.1 A) die een boomrijke verbinding vormt tussen de bosgebieden ten noorden van Leersum en Natura-2000 gebied 'Kolland en Overlangbroek' ten zuiden van de planlocatie waar veel waarnemingen van beide soorten worden gedaan (NDFF 2019-2024). De planlocatie ligt aan de zuidoostrand van Leersum en is aan de overige zijden omringd door boerenerven, weilanden, fruitboomgaarden en agrarische percelen. Hier zijn weinig tot geen bomen aanwezig (behalve laagstam fruitbomen), en is derhalve geen geschikt leefgebied voor de boommarter en rode eekhoorn aanwezig. De planlocatie zelf bestaat uit een weideperceel omringd door bosschages. De bosschages bestaan met name uit knotwilgen en verspreide andere bomen (met name veldesdoorn). Deze bosschages zijn mogelijk geschikt leefgebied voor de boommarter en rode eekhoorn. Er zijn geen boomholten, boomnesten of andere sporen van aanwezigheid aangetroffen gedurende het veldbezoek. Gezien de ligging en de aard van het plangebied, de afwezigheid van sporen en verblijfplaatsen en de afstand tot ander geschikt leefgebied zonder geschikte bomenrijke looproutes is een essentiële functie van de planlocatie voor de boommarter en/of rode eekhoorn uitgesloten. Derhalve zijn negatieve effecten op de boommarter en rode eekhoorn uitgesloten.

Figuur 3.1 Kaart met de boomrijke verbinding tussen Natura 2000-gebied 'Kolland en Overlangbroek' en de bossen ten noorden van Leersum en Amerongen die gebruikt wordt door boommarter en rode eekhoorn (A). Verder geschikte structuren voor kleine marterachtigen zoals de braamstruwelen onder de bosschages (B) en een van de houtstapels (C) op de planlocatie.

De das leeft in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse habitattypen met zowel hooggelegen als laaggelegen gronden die op korte afstand van elkaar liggen, in meestal kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Belangrijk voor het habitat van de das is dat er voldoende voedselaanbod is, een goed vergraafbare grond aanwezig is, voldoende dekking in de vorm van bijvoorbeeld houtwallen of heggen is en het gebied weinig wordt verstoord. Dassen maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen, hieronder vallen (grote) hoofdburchten, bijburchten en vluchtpijpen. Het stapelvoedsel van dassen bestaat uit regenwormen, maar daarnaast staan vruchten, noten, granen, mais en ook ongewervelden op het menu (BIJ12 kennisdocument Das, 2017). De das wordt in de omgeving met name waargenomen op een afstand van circa 2 km ten noordwesten van de planlocatie, maar ook sporadisch op een afstand van circa 900 m ten oosten van de planlocatie (NDDFF 2019-2024). De planlocatie betreft een weideperceel omringd door bosschages met braamstruweel. Op de planlocatie zijn geen sporen (pootafdrukken, wissel, neusputjes, etc.) van de das gevonden. Het gras op het weideperceel wordt regelmatig gemaaid, maar niet kort genoeg om geschikt te zijn als foerageergebied voor de das (regenwormen). Vanwege de ligging op de rand van het dorp Leersum met verschillende boerenerven in de directe omgeving is er sprake van een relatief hoge mate van menselijke verstoring. Ook is er sprake van een obstakel, bestaande uit de N225, tussen het bekend leefgebied van de das ten noorden van deze weg en de planlocatie ten zuiden van deze weg. Gezien het bovenstaande is een essentiële functie voor de das op de planlocatie uitgesloten. Derhalve zijn negatieve effecten op de das uitgesloten.

De bunzing, hermelijn en wezel vallen onder de kleine marterachtigen. Alle soorten hebben een voorkeur voor kleinschalig landschap met voldoende dekking en schuilgelegenheden zoals laanvormige bosschages, braamstruwelen, ruige vegetatie, takkenhopen en stenenstapels. De bunzing en wezel komen ook voor in meer bebouwde omgevingen met voldoende groen, de hermelijn vermijdt bebouwing. De dichtstbijzijnde waarnemingen van de bunzing en wezel zijn gedaan op respectievelijk 2 km ten westen en 2,9 km ten zuidoosten van de planlocatie. De hermelijn is binnen een straal van 3 km van de planlocatie niet waargenomen (NDDFF 2019-2024). Op de planlocatie zijn laanvormige bosschages met braamstruweel en houtstapels (figuur 3.1) aanwezig, welke geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen bieden.

De directe omgeving van de planlocatie bevat een aantal vergelijkbare percelen met bomenlanen (knotwilgen), boerenerven en greppels (afvoersloten) en bevat daarmee ook veel geschikt habitat voor kleine marterachtigen. De houtstapels zijn vrij recent geplaatst, en rondom deze structuren zijn geen sporen gevonden. In de dichte braamstruwelen zijn mogelijk wel verblijfplaatsen (takkenhopen, hopen van andere dieren) aanwezig, deze konden gedurende het veldbezoek niet worden geïnspecteerd door de staat van de begroeiing. Gezien het bovenstaande kan een essentiële functie voor kleine marterachtigen niet worden uitgesloten. Derhalve dient aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen (bunzing en wezel) uitgevoerd te worden (**zie H4.3**).

De steenmarter komt voor in kleinschalig parklandschap nabij steden, dorpen en boerderijen. Daarbij dienen voldoende structuurelementen zoals groenstroken, heggen, bosjes en bermen aanwezig te zijn die als foerageergebied kunnen dienen. Als verblijfplaats prefereert de steenmarter stenige biotopen, en worden voornamelijk gebouwen gebruikt. De dichtstbijzijnde waarneming van de steenmarter is gedaan op circa 550 m ten noorden van de planlocatie in Leersum (NDFF 2019-2024). De planlocatie is met zijn bosschages, braamstruwelen en greppels geschikt als foerageergebied voor de steenmarter. Van verblijfplaatsen is door de afwezigheid van bebouwing geen sprake. In de omgeving is veel vergelijkbaar habitat aanwezig dat als uitwijkmogelijkheid kan dienen voor de steenmarter. Derhalve is een essentiële functie voor de steenmarter op de planlocatie uitgesloten. Desondanks wordt aanvullend onderzoek naar de steenmarter geadviseerd, gezien dit zonder extra inspanning meegenomen kan worden met het aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen (**zie H4.3**).

De haas heeft een voorkeur voor gras- en bouwland, akkers en weilanden maar komt ook voor in open bos, heide en kwelders. Hazen gebruiken geen vaste verblijfplaatsen, maar maken tijdelijke legers in bosranden, ruigtezomen en onder heggen. De dichtstbijzijnde waarneming van de haas is gedaan op circa 250 m ten zuidoosten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De planlocatie betreft een weideperceel omringd door bomenrijen met braamstruweel, en is potentieel geschikt als leefgebied voor de haas. In de directe omgeving zijn veel vergelijkbare percelen, weidepercelen en fruitboomgaarden aanwezig, welke als uitwijkmogelijkheid kunnen dienen. Gezien het bovenstaande zijn negatieve effecten op de haas uitgesloten.

Het konijn heeft een voorkeur voor halfopen landschap met een voorkeur voor droge, goed vergraafbare delen. Konijnen verblijven in uitgebreide, zelf gegraven, netwerken van hopen, en het leefgebied beperkt zich vaak tot een gebied rondom deze hopen. De dichtstbijzijnde waarnemingen van het konijn zijn gedaan op circa 550 m ten noordoosten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De planlocatie betreft een relatief nat weideperceel omringd door bosschages met braamstruweel. De bosschages liggen op de rand van afvoersloten, zijn vochtig en bestaan voornamelijk uit knotwilgen en veldesdoorn. Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen sporen of hopen van konijnen gevonden. Gezien het bovenstaande is een essentiële functie voor het konijn op de planlocatie uitgesloten. Derhalve zijn negatieve effecten op het konijn uitgesloten.

Wat betreft grondgebonden zoogdieren dient aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen uitgevoerd te worden (**zie H4.3**).

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (NDFF 2019-2024). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H4.3).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten, loshangende bastdelen, scheuren, spleten of andere openingen welke kunnen dienen als verblijfplaats. In de bomen op en nabij de planlocatie zijn geen boomholten of andere potentiële verblijfplaatsen aangetroffen.

De hogere bomen in de bosschages worden allen gekapt, de knotwilgen blijven behouden. De ontwikkeling resulteert derhalve niet in het wegnemen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Er is geen sprake van bebouwing op de planlocatie. Derhalve is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten op de planlocatie uitgesloten. Gebaseerd op de bekende verspreidingsgegevens, de ligging van de planlocatie in landelijk gebied en het type bomen is potentie voor verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten.

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. De laanvormige bomenrijen met braamstruweel en andere losstaande bomen op de planlocatie zijn geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. De bomenlanen blijven in essentie (knotwilgen) behouden en verliezen derhalve niet hun functie als vliegroute of foerageergebied. Er is in de directe omgeving veel vergelijkbaar foerageergebied aanwezig, wat als uitwijkmogelijkheid kan dienen gedurende de werkzaamheden. Bovendien worden in de beoogde ruimtelijke ingreep bomen en groenstructuren teruggebracht die compenseren voor het foerageergebied dat verloren gaat. Ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep wordt de functie van de planlocatie als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen niet aangetast. Er moeten wel enkele algemene maatregelen genomen worden om dit te borgen (**zie H4.3**).

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kamsalamander, kleine watersalamander, poelkikker en rugstreeppad (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: Alpenwatersalamander, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad.

Amfibieën leven zowel in een aquatische als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. De planlocatie betreft een weideperceel omringd door bomenlanen met braamstruweel, en heeft aan twee van de drie zijden een niet jaarrond watervoerende afwateringssloot. De sloten zijn door de schaduwwerking van de bomen erg beschaduwde en verder begroeide terrestrische en oevervegetatie als gele lis, grote brandnetel, haagwinde en veel grassen. Deze sloten zijn gezien het bovenstaande niet geschikt als voortplantingswater voor amfibieën zoals de Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker. Ook in de directe omgeving zijn geen permanent watervoerende sloten aanwezig. Bovengenoemde soorten zijn waargenomen op respectievelijk 900 m ten zuiden (Alpenwatersalamander), 750 m ten noorden (kamsalamander) en 750 m ten noordoosten (poelkikker) van de planlocatie (NDFF 2019-2024). Tussen deze waarneming en de planlocatie is sprake van obstakels zoals de N225 die migratie naar de planlocatie bemoeilijken. De planlocatie is door de afwezigheid van geschikte voortplantingswateren in de omgeving en de relatief grote afstand tot bestaande waarnemingen met obstakel niet geschikt voor bovengenoemde amfibieën. Gezien het bovenstaande zijn negatieve effecten op de Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker uitgesloten.

De rugstreeppad is een pionierssoort van open, zonnige gebieden met weinig tot geen vegetatie en een goed vergraafbare grond zoals duinen, uiterwaarden, open heideterrein en braakliggende bouwterreinen. Het voortplantingswater is vaak tijdelijk, ondiep en heeft weinig tot geen vegetatie. De dichtstbijzijnde waarnemingen van de rugstreeppad zijn afkomstig uit de Amerongse bovenpolder langs de Nederrijn op een afstand van circa 1,7 km ten zuidoosten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De planlocatie betreft een weideperceel met een dichte begroeiing van grassen omringd door bomenlanen met dicht braamstruweel. De afwateringssloten rondom zijn dicht begroeide terrestrische vegetatie. Op de planlocatie is derhalve geen geschikt leefgebied voor de rugstreeppad aanwezig. Het is wel mogelijk dat de rugstreeppad de planlocatie koloniseert als geschikt leefgebied wordt gecreëerd gedurende de werkzaamheden. In de omgeving van de planlocatie zijn geen geschikte habitatelementen die als stapsteen voor spontane kolonisatie kunnen dienen.

Vanwege de grote afstand tussen bekende waarnemingen en de planlocatie en de afwezigheid van geschikt habitat in de omgeving is kolonisatie door de rugstreeppad gedurende de werkzaamheden zeer onwaarschijnlijk. Gezien het bovenstaande zijn negatieve effecten op de rugstreeppad uitgesloten.

Er is ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende inheemse reptielen: hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang (NDFF 2019-2024). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. De hazelworm en levendbarende hagedis zijn soorten van bos(rand), heide en kruidenrijke natuurlijke graslanden. Daarbij heeft de hazelworm een voorkeur voor enigszins vochtige gebieden met een dichte bodemvegetatie of strooisellaag. De levendbarende hagedis heeft een voorkeur voor structuurrijke overgangen van droge naar vochtige terreindelen. De dichtstbijzijnde waarnemingen van bovengenoemde soorten zijn gedaan op een afstand van circa 750 m ten noordoosten van de planlocatie langs een bosrand ten noorden van Leersum (NDFF 2019-2024). Tussen de bekende waarnemingen en de planlocatie ligt de N225 die een obstakel vormt voor dispersie richting de planlocatie. De planlocatie betreft een relatief nat weideperceel dat regelmatig gemaaid wordt. Rondom het perceel staat een bomenrij met knotwilgen en dicht braamstruweel. Op de planlocatie biedt alleen het braamstruweel mogelijk geschikte habitat voor de hazelworm en levendbarende hagedis. Dit ligt echter geïsoleerd in een voornamelijk agrarische omgeving met begraasd of gemaaid weiland en op de rand van het dorp Leersum. Vanwege de ligging, het huidige gebruik van het perceel en de aanwezigheid van obstakels omtrent dispersie zijn negatieve effecten op de hazelworm en levendbarende hagedis uitgesloten.

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitat in de omgeving van hogere gronden die benodigd zijn voor de voortplanting en overwintering. Daarvoor worden structuren als hopen organisch materiaal, mesthopen of vermolmde boomstobben (voortplanting) en houthopen, dijken of boomstronken gebruikt. De dichtstbijzijnde waarnemingen van de ringslang zijn afkomstig uit Natura 2000-gebied 'Kolland' op een afstand van circa 750 m ten zuidoosten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). Op de planlocatie zijn enkel afwateringssloten aanwezig die niet jaarrond watervoerend zijn. Ook is er geen sprake van hoger gelegen gronden op de planlocatie. Er zijn geen structuren aanwezig op de planlocatie die geschikt zijn als voortplantingslocatie zoals hopen organisch materiaal of mesthopen. Gezien het bovenstaande zijn negatieve effecten op de ringslang uitgesloten.

Er is ten aanzien van reptielen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de grote modderkruiper, waarvan de dichtstbijzijnde waarnemingen gedaan zijn op een afstand van circa 800 m ten zuiden van de planlocatie (NDFF 2019-2024).

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ruimtelijke ingreep bevindt zich geen jaarrond watervoerend oppervlaktewater. Bovendien blijven de bestaande afvoersloten in de beoogde ruimtelijke ingreep behouden. Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten op de grote modderkruiper. Er is ten aanzien van vissen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: gevlekte witsnuitlibel, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en sleedoornpage (NDFF 2019-2024).

De gevlekte witsnuitlibel komt vooral voor bij verlandingszones in laagveenmoerassen, bosplassen en vennen. Daarbij is helder, ondiep en beschut gelegen water een belangrijke voorwaarde. De dichtstbijzijnde waarneming van de gevlekte witsnuitlibel is gedaan op circa 900 m ten noorden van de planlocatie (NDFF 2019-2024). Het oppervlaktewater op de planlocatie bestaat uit niet permanent watervoerende afwateringssloten langs een weideperceel, en is niet geschikt als voortplantingswater voor de gevlekte witsnuitlibel. Derhalve zijn negatieve effecten op deze soort uitgesloten.

De grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en sleedoornpage zijn allen dagvlinders die gebonden zijn aan specifieke waardplanten. Dat zijn iep, zoete kers en sommige wilgensoorten (grote vos), boswilg en grauwe wilg (grote weerschijnvlinder), kamperfoelie (kleine ijsvogelvlinder) en sleedoorn met bij uitzondering andere *Prunus*-soorten (sleedoornpage). Op de planlocatie zijn van bovengenoemde soorten waardplanten enkel wilgen (schietwilg) en pruim en (zoete) kers aanwezig. De wilgen blijven in de beoogde ingreep, er is enkel sprake van het wegnemen van de fruitbomen op de planlocatie. Deze zijn geschikt als waardplant voor de grote vos en eventueel de sleedoornpage.

De sleedoornpage is een weinig mobiele vlinder die zelden verder dan enkele honderden meters lang een bosrand of struweel vliegt. In de omgeving van de planlocatie komt de Sleedoornpage met name voor in Natura 2000-gebied 'Kolland' op een afstand van circa 1,3 km ten zuiden van de planlocatie (NDFF 2019-2024). Gezien het bovenstaande, en het feit dat de sleedoornpage slechts bij uitzondering gebruik maakt van andere soorten dan sleedoorn, is het zeer onwaarschijnlijk dat de sleedoornpage gebruik maakt van de fruitbomen op de planlocatie. Derhalve zijn negatieve effecten op de sleedoornpage uitgesloten.

De grote vos is een zwerfende dagvlinder gebonden aan hoge, houtige vegetaties in een bosrijke omgeving. De dichtstbijzijnde waarneming van de grote vos is gedaan op een afstand van circa 450 m ten noordwesten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De planlocatie is niet gelegen in een bosrijke omgeving, en geschikte waardplanten op de planlocatie betreffen lage halfstam-fruitbomen. De wilgen op de planlocatie blijven in de beoogde ingreep behouden. De grote vos prefereert hoge, vrijstaande bomen en heeft een duidelijke voorkeur voor iep (Vlinderstichting – grote vos, 2024). De fruitbomen op de planlocatie zijn gezien het bovenstaande suboptimaal geschikt als voortplantingslocatie voor de grote vos. In de omgeving, en met name ten noorden (bosgebied) en zuiden (Kolland) van de planlocatie is beter geschikt habitat met waardplanten aanwezig. Derhalve zijn negatieve effecten op de grote vos ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep uitgesloten.

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: ekster, houtduif, fitis, putter, tjiftjaf en zwarte kraai. Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en/of leefgebied. Binnen een straal van 100 meter van de planlocatie is vastgestelde aanwezigheid van nestlocaties van jaarrond beschermde vogels niet bekend (NDFF 2019-2024).

Vogels – Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Op de planlocatie is geen sprake van bebouwing, waardoor de aanwezigheid van nestlocaties van in gebouwen broedende soorten als gierzwaluw en huismus uitgesloten kan worden. De planlocatie is dicht begroeid met grassen en braamstruweel.

Gedurende het veldbezoek, wat is uitgevoerd onder geschikte omstandigheden én in de broedperiode van de huismus, zijn geen huismussen waargenomen. Gezien de afwezigheid van individuen gedurende het veldboek, geschikte nestlocaties en de dichte begroeiing met grassen en braamstruweel op de planlocatie is de aanwezigheid van essentieel foerageergebied van de huismus uitgesloten.

Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van nestlocaties en vaste rustplaatsen van in bebouwing en bomen broedende soorten als buizerd, kerkuil, steenuil, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. De planlocatie betreft een weideperceel omringd door bomenlanen, en is daarmee potentieel geschikt als foerageergebied voor roofvogels en uilen. In de directe omgeving zijn veel uitwijkmogelijkheden aanwezig in de vorm van kleinschalige weidepercelen, boerenerven en fruitboomgaarden. Derhalve is op de planlocatie geen sprake van essentieel leefgebied van uilen en roofvogelsoorten.

Er is wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of nestplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of nestplaatsen.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken en bomen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen, maar door de dichte begroeiing met braamstruwelen is de aanwezigheid van nesten niet uit te sluiten. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli.

Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek en de bureaustudie (NDFF 2019-2024) geen soorten aangetroffen die vallen onder de Unielijst Exoten. Tevens zijn er geen exoten aangetroffen welke niet zijn opgenomen onder de Unielijst Exoten waar maatregelen of vervolgstappen voor geadviseerd worden.

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Vrl art. 4.2 en bijlage 1-soorten, Rode Lijst-soorten, Hrl bijlage II, IV en V soorten en nationaal beschermde soorten: huismus, ringmus en steenuil (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze nog niet in de soortenbescherming (H3.1) beoordeeld zijn: ringmus. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

De ringmus heeft een voorkeur voor boomrijk agrarisch cultuurlandschap aan de rand van dorpen en bij boerderijen. Nestlocaties bevinden zich in boomholten, onder dakpannen of in nestkasten. Er is één waarneming van de ringmus bekend op circa 150 m ten zuidwesten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De planlocatie bevat geen bebouwing, en de bomen op de planlocatie hebben geen geschikte boomholtes. Derhalve is een nestlocatie van de ringmus op de planlocatie uitgesloten. Gezien het bovenstaande zijn negatieve gevolgen op de staat van instandhouding van de ringmus uitgesloten.

Er is wat betreft de bovenstaande soorten geen sprake van nadelige effecten op soorten van de Habitatrichtlijn en Rode Lijst ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Gezien het bovenstaande zijn er geen preventieve maatregelen benodigd.

3.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van circa 900 m ligt het Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek' (figuur 3.2).

Figuur 3.2 De planlocatie ligt op een afstand van circa 900 m tot het Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek' (bron: nationaal Georegister PDOK).

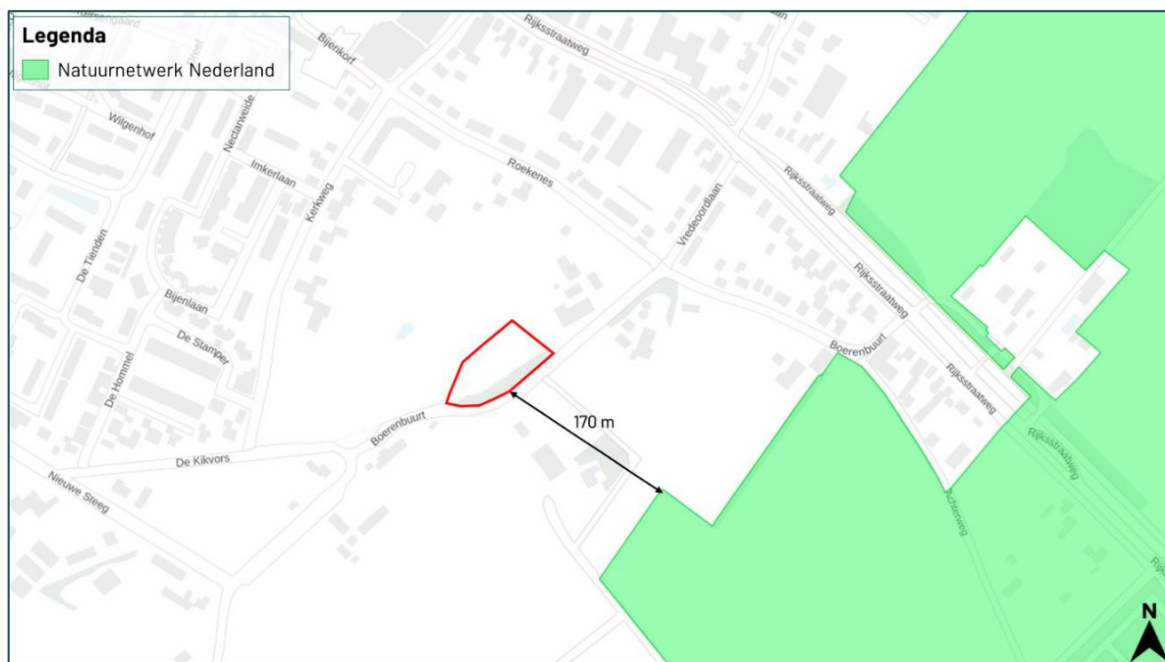
De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van negen woningen op de planlocatie. Ondanks dat deze buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek' is sterk gevoelig voor overbelasting met stikstof. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ruimtelijke ingreep in de gebruiksfase tot een toename in het aantal verkeersbewegingen.

Gedurende de aanlegfase kan er een tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. Per 2 november 2022 geldt dat de algemene bouwvrijstelling onbruikbaar is en dat activiteiten van de bouwsector onderdeel moeten zijn van de beoordeling.

Gezien de geringe afstand (900 m) tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek', en de gevoeligheid voor overbelasting door stikstof van dit gebied, wordt geadviseerd om een stikstofonderzoek met de AERIUS Calculator uit te voeren.

Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Natuurnetwerk Nederland, Groene contour of weidevogelkerngebied. Op een afstand van circa 170 m ligt het Natuurnetwerk Nederland (figuur 3.3). Op een afstand van circa 2,2 km ligt de Groene contour (geen kaartweergave). Weidevogelkerngebied is gelegen op een afstand van circa 19 km van de planlocatie (geen kaartweergave). Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Figuur 3.3 De planlocatie ligt op een afstand van circa 170 m tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl/).

3.4 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ruimtelijke ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien aan een deel van de bomen in een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Er worden in totaal 28 bomen gekapt, waarvan 21 deel uitmaken van deze rijbeplanting. De rijbeplanting bestaat uit een laan van knotwilgen met op verschillende plekken andere bomen als veldesdoorn en zomereik. Het zijn deze andere boomsoorten die uit de rijbeplanting worden gekapt, waarbij de wilgenlaan als zijnde behouden blijft. Hierdoor wordt geen rijbeplanting met meer dan 20 bomen gekapt. Bovendien is de planlocatie gelegen binnen de bebouwde kom van Leersum, waardoor deze onder de uitzonderingen in Bal art. 11.111 lid 2 valt.

De planlocatie valt buiten de aanwijzing voor beschermde houtopstanden en is geen oude bosgroeiplaats zoals aangewezen op de Omgevingsverordening van provincie Utrecht.

Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

Algemene Plaatselijke Verordening

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

4 Conclusie en vervolg

4.1 Conclusie

In de beoogde realisatie van 9 woningen aan de Boerenbuurt e.o. wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

4.2 Effecten

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent houtopstanden. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een stikstofonderzoek door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden. Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de algemene zorgplicht, foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de planlocatie een relevante functie heeft voor foeragerende vleermuizen, kleine marterachtigen (bunzing en wezel) en steenmarter (soortenbescherming). Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen kan bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Wegens het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden. Hiermee mag geconcludeerd worden dat voldaan wordt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.3 Vervolgstappen en maatregelen

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen (bunzing en wezel) uitgevoerd te worden. Dit onderzoek wordt gecombineerd met onderzoek naar de steenmarter. Onderzoek naar marterachtigen kan middels het plaatsen van inventarisatiemiddelen zoals wildcamera's, struikrovers, marterboxen en/of sporenbuizen. De exacte invulling van deze inventarisatiemiddelen betreft maatwerk afhankelijk van de verwachte soorten, functies en oppervlakte. Het onderzoek dient gedurende 8 weken plaats te vinden in de (actieve) periode van kleine marterachtigen, namelijk van juni t/m half november, conform het Kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12, 2024).
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Dit kan door een stikstofonderzoek uit te voeren middels de AERIUS Calculator.
- Om verstoring van foeragerende vleermuizen en eventueel aanwezige vliegroute op de planlocatie te voorkomen mag de planlocatie tijdens de werkzaamheden niet verlicht worden. In de periode april-oktober dienen de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel). Dezelfde vleermuisvriendelijke verlichtingswijze wordt bij voorkeur ook toegepast in de gebruiksfase.

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Mogelijke overwinteringslocaties van algemene amfibieën (houtstapels, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- De beoogde werkzaamheden in sloten leiden niet tot aantasting van functioneel leefgebied van beschermde vissoorten. Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de Algemene zorgplicht. De dempwerkzaamheden dienen in één werkrichting worden uitgevoerd om aanwezige vissen voldoende uitwijkmogelijkheden te bieden.
- De werkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Bronvermelding

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017-2024)

Kennisdocument Bever (*Castor fiber*) (2017)
Kennisdocument Das (*Meles meles*) (2017)
Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) (2024)
Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*) (2023)
Kennisdocument Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) (2021)
Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*) (2023)
Kennisdocument Kamsalamander (*Triturus cristatus*) (2017)
Kennisdocument Kerkuil (*Tyto alba*) (2017)
Kennisdocument Kleine marterachtigen (Bunzing – Hermelijn – Wezel) (2024)
Kennisdocument Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) (2017)
Kennisdocument Poelkikker (*Pelophylax lessonae*) (2017)
Kennisdocument Rugstreeppad (*Epidalea calamita*) (2017)
Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) (2017)
Kennisdocument Steenuil (*Athene noctua*) (2017)

Geraadpleegde websites

atlas.bij12.nl/WebView/index.html?viewer=ikn_pub
bij12.nl
nationaalgeoregister.nl
ndff.nl
ravon.nl
ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl/
verspreidingsatlas.nl
vleermuisprotocol.nl
vlinderstichting.nl
wilde-planten.nl
zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Juridisch kader
Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Boerenbuurt e.o. te Leersum en bestaat uit een weideperceel omringd door bomen. De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van 9 woningen.

Figuur 2 Aan de noordzijde grenst de planlocatie aan een boerenerf.

Figuur 3 De planlocatie is omring door een laan van knotwilgen.

Figuur 4 De watergangen rondom de planlocatie zijn afwateringssloten en zijn niet jaarrond watervoerend.

Bijlage 2 Juridische kaders

Zorgplicht

De zorgplicht is in de omgevingswet opgedeeld in de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) en de specifieke zorgplicht waarbij de specifieke zorgplicht verder opgedeeld kan worden in de Specifieke zorgplicht Natura 2000 (art. 11.6 Bal), Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) en Specifieke zorgplicht soorten (art 11.27 Bal). De Specifieke zorgplicht Natura 2000 en Specifieke zorgplicht houtopstanden worden bij de betreffende hoofdstukken beschreven.

Algemene zorgplicht

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Specifieke zorgplicht soorten

De Specifieke zorgplicht soorten heeft betrekking op het beschermen van specifieke planten- en diersoorten en is gericht op het behoud van biodiversiteit.

Degene die een activiteit verricht is verplicht:

1. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Hiervoor moet er voorafgaand aan de te verrichten activiteit, worden nagegaan of er op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van de locatie aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van:

- *"van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 tweede lid van die richtlijn.*
- *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlage II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en*
- *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;"*

De aanwezigheid van de bovenstaande soorten wordt met behulp rapporten, naslagwerken en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bepaald. In de NDFF wordt een zoekgebied met straal van circa 100 m aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

Bij de aanwezigheid van een of meerdere soorten worden de mogelijk negatieve gevolgen van de beoogde realisatie beoordeeld. Hierbij wordt beoordeeld op de soorten en hun nest, voortplantingsplaats, rustplaats, eieren en standplaats. Mocht er aanwijzing zijn op nadelige gevolgen voor de soorten dan zijn er passende preventieve maatregelen benodigd om de nadelige gevolgen te voorkomen en dienen deze gemonitord te worden. Mochten er toch nadelige gevolgen optreden, dient de activiteit gestaakt te worden of passende herstelmaatregelen getroffen worden als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

Flora- en fauna activiteit

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Bal art. 11.37), Habitatrichtlijnsoorten (Bal art. 11.46) en Andere soorten (Bal art. 11.54). Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna activiteit te verrichten (Ow art. 5.1 lid 2). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Opzettelijk verstoren als bedoeld onder de Habitatrichtlijn wordt gedefinieerd als: *“elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort”*.

Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt de plicht tot een vergunning flora- en fauna activiteit conform de bepalingen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (art. 8.74 lid j, lid k en lid l).

Vogelrichtlijn (Bal art. 11.37)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
 - 3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Bal art. 11.46)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

- 3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (Bal art. 11.54)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
 - b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
 - c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Gedragscode

Verschillende partijen hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van een gedragscode. De gedragscode Stadswerk geldt voor soortenbescherming. Deze gedragscode kan ingezet worden voor zowel bestendig beheer & onderhoud als voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het gebruik van de gedragscode is het noodzakelijk om inzichtelijk te hebben of beschermde soorten aan- of afwezig zijn en wat de gebiedsfuncties van het leefgebied zijn. Indien de beoogde activiteiten en gevolgen voor beschermde soorten binnen de reikwijdte van de gedragscode vallen, kan de gedragscode van toepassing worden verklaard op de activiteit en hoeft voor de activiteit niet een losse omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden verkregen.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Individuele, populaties en groeiplaatsen die zich buiten het natuurlijk verspreidingsgebied bevinden, vallen buiten het beschermingsregime van soortenbescherming. Het natuurlijk verspreidingsgebied wordt gedefinieerd als het gebied welke een soort op eigen kracht heeft bezet of waarin deze is geïntroduceerd binnen het verspreidingsgebied waar de soort van nature voorkwam. Het beschermingsregime geldt dus niet voor ingezaaide planten of dieren welke zijn losgelaten, ontsnapt of vanuit elders zijn meegelift. Om te bepalen of een plant of dier voorkomt binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied wordt gebruik gemaakt van de Verspreidingsatlas en naslagwerken. Wel geldt onverminderd de Algemene zorgplicht.

Vogelrichtlijn

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is van alle vogelsoorten verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

Tabel 4.1 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4

Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogelsoorten onder categorie 5			
Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit
Boerenwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene Specht	Oeverwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiswaluw	Ruigpootuil	
Eider	IJsvogel	Spreeuw	

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Bal art. 11.54 kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten (Bkl 8.74I).

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 4.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht.
*Vanaf 1 september 2024 zijn de bunzing, haas, hermelijn, konijn en wezel niet meer vrijgesteld.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas*	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Hermelijn*	Tweekleurige bosspitsmuis
Bunzing*	Huisspitsmuis	Veldmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Vos
Dwergspitsmuis	Konijn*	Wezel*
Egel	Meerkikker	Woelrat

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij alle mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn. Bij de afwezigheid van significant negatieve effecten maar mogelijke kans op verslechtering moeten voor de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal) stappen voor de algemene bescherming ondernomen worden. De beoordeling van de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden zal derhalve in de voortoets beschreven worden.

Provinciaal beleid

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de wezenlijke kenmerken en waarden, kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang, situaties waarbij er sprake is van het ontstaan van een meerwaarde en situaties waarbij er sprake is van een beperkte uitbreiding van bestaande ruimtelijke ontwikkelingen. Bij aantasting van het Natuurnetwerk Nederland geldt een compensatieplicht.

Groene Contour

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen de Groene Contour bevat geen bestemmingen en regels die verstedelijking toestaan die tot gevolg hebben dat de mogelijkheid om nieuwe natuur te realiseren op gronden gelegen binnen de Groene Contour worden beperkt en deze gronden daarmee niet meer of in mindere mate kunnen bijdragen aan uitbreiding en versterking van het Natuurnetwerk Nederland. Op dit verbod wordt een uitzondering gemaakt wanneer er sprake is van groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken, het verlies aan mogelijkheden zoveel mogelijk wordt beperkt en het overblijvende verlies aan mogelijkheden wordt gecompenseerd door de aanleg van nieuwe natuur. Het verbod geldt niet voor de uitbreiding van agrarische bouwblokken. De Groene Contour vormt geen belemmering voor de uitbreiding van agrarische bouwblokken, ook al belemmeren deze de mogelijkheden om binnen de Groene Contour nieuwe natuur te ontwikkelen.

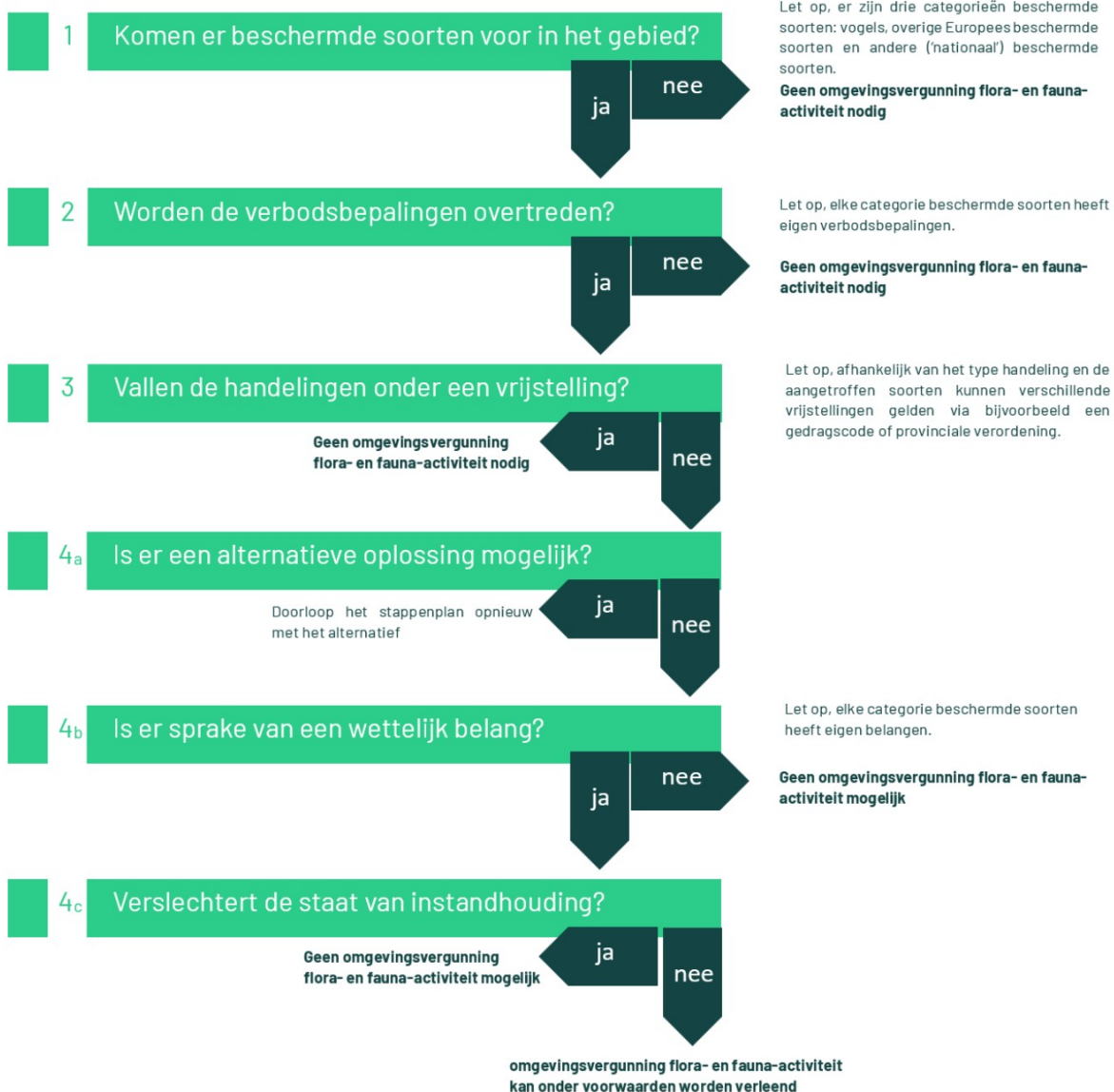
Houtopstanden

Houtopstanden betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Bij het vellen van houtopstanden en het herbeplanten van grond geldt de Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) als de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal). Waarbij de oogmerken doelstellingen zijn voor regels over het vellen en herbeplanten. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Bal art. 11.111 lid 2):

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving – geconsolideerde Staatsbladversie
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1) wegbeplantingen;
 - 2) beplantingen langs waterwegen; en
 - 3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
 - 1) ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2) bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
 - 3) zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek soortenbescherming te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74j).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74k).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van Andere soorten zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven en zijn aanvullend op de belangen die voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen worden aangevoerd (conform Bkl art. 3.74l).

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
8. in het algemeen belang.

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl